

NIEUWSBRIEF

Nummer 4 – Juli 2015

Voor u ligt de vierde nieuwsbrief van Samen Doen! Ook deze nieuwsbrief staat weer vol nieuws over Samen Doen! - Academische Werkplaats Autisme en andere interessante wetenswaardigheden. In deze nieuwsbrief leest u onder andere meer over:

- In de spotlight: werkgroep onderwijstransitie
- Updates vanuit andere werkgroepen
- Terugkoppeling halfjaarlijkse bijeenkomst
- Agendatips voor congressen en bijeenkomsten
- De rubriek 'Extra' met tips over interessante nieuwsbrieven en websites

SPOTLIGHT

Werkgroep Onderwijstransitie

Het grootschalige onderzoeksproject [FLOW](#) van Kenniscentrum Zorginnovatie Hogeschool Rotterdam komt voort uit de werkgroep Onderwijstransities. FLOW (useFul Learning Opportunities for tomorroW) is een samenwerkingsverband tussen meerdere partners uit de gezondheidszorg, onderwijs en creatieve sector waarin innovatief en praktijkgericht onderzoek wordt uitgevoerd om de transitiezorg voor jeugdigen met autisme te optimaliseren.

FLOW op bezoek bij het Serious Games Institute (Coventry University, UK)

[Professor Pamela Kato](#) heeft sinds vorig jaar de leiding over een jong team van onderzoekers en game designers bij het [SGI](#). De afdeling is kleinschalig maar dynamisch en volop in ontwikkeling. Er is veel samenwerking op Europees niveau.

Op donderdag 18 juni heeft de projectcoördinator van [FLOW](#) (Kim Bul, MSc) een lezing verzorgd over de mogelijkheden van serious gaming binnen de (geestelijke) gezondheidszorg. Er waren diverse PhD-studenten aanwezig maar ook game designers en psychologen. Ook toonden diverse divisiedirecteuren hun belangstelling. Zij waren zeer geïnteresseerd in project FLOW. Al met al een leerzame uitwisseling van kennis en kunde waarbij toekomstige samenwerking zeker tot de opties behoort.

FLOW: Focusgroepen en de actieve betrokkenheid van studenten Hogeschool Rotterdam

De focusgroepen met onderwijsbegeleiders om transitieproblematiek en behoeften in kaart te brengen, zijn afgerond en de eerste focusgroepen met jeugdigen met autismeproblematiek (BO en VO) hebben plaatsgevonden. Na de vakantie zullen de focusgroepen met docenten en ouders plaatsvinden. Parallel hieraan hebben creatieve studenten van Hogeschool Rotterdam gewerkt aan diverse prototypen van de serious game. Dit doen zij op basis van gesprekken met domeindeskundigen, leraren en jeugdigen met autismeproblematiek. Er zijn mooie creatieve prototypen ontwikkeld die zijn voorgelegd aan de doelgroep. De bedoeling is dat diverse elementen hiervan uiteindelijk een plekje krijgen in de uiteindelijke game.

Lees meer over de werkgroep Onderwijstransities op de [website van Samen Doen!](#) De trekkers van deze werkgroep zijn Chris Kuiper (Horizon, Hogeschool Rotterdam), Patricia Vuijk (Hogeschool Rotterdam)

KORTE UPDATES VANUIT DE WERKGROEPEN

Nieuws uit de werkgroep Toerusting leerkrachten

De [werkgroep Toerusting leerkrachten](#) heeft de internationale literatuur over ondersteuning bij autisme op de basisschool geïnventariseerd en leerkrachten geïnterviewd over de ervaringen en wensen rond Passend Onderwijs en autisme. In samenwerking met de PABO van Stenden University in Groningen is een lesprogramma verzorgd aan derdejaars studenten. Dit wordt op dit moment geëvalueerd. In de nabije toekomst richt de werkgroep zich op het inventariseren van ervaringen en wensen van leerkrachten en van ouders, op het inventariseren van reeds beschikbaar materiaal, op het bijhouden van de ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs en het in kaart brengen van de mogelijkheden voor kennisoverdracht op PABO's. De werkgroep beoogt om op basis van het bestaande materiaal en de ervaringen en wensen van belanghebbenden een vertaalslag te maken naar de mogelijkheden binnen PABO's, om de kennis over en vaardigheden voor het ondersteunen bij autisme toegankelijk te maken voor leerkrachten in opleiding.

Trekker: Annelies de Bildt, Accare

Nieuws uit Werkgroep Arbeidstoeliding

De [werkgroep Arbeidstoeliding](#) heeft als doelstelling de weg naar het vinden van werk voor mensen met autisme overzichtelijker te maken. In het woud van alle regels, richtlijnen, mogelijkheden tot hulp is voor velen door de bomen het bos niet meer te zien. De werkgroep is gestart met het in kaart brengen van de informatiebehoefte van (jong)volwassenen met een diagnose autismespectrumstoornis op het gebied van arbeidsparticipatie en hoe deze doelgroep informatie het liefst ontvangt. Het onderzoek is inmiddels uitgevoerd en de uitkomsten worden geanalyseerd. Ook zijn er contacten met de werkgroep Vanuit Autisme Bekeken. Deze werkgroep heeft al veel gedaan rondom ditzelfde thema. Er wordt gekeken hoe Samen Doen! en Vanuit Autisme Bekeken zo goed mogelijk bij elkaar kunnen aansluiten en elkaar kunnen versterken. De samenwerking

wordt van beide zijden enthousiast opgepakt.

Trekkers: Cees Kan, Radboud UMC en Hanny Ebbers, Yulius/Arbeidstoeleiding

Nieuws uit werkgroep Zorgtransitie

Focusgroep ASSertief

Op 29 april heeft een focusgroep-bijeenkomst plaatsgevonden met zes leden van de Samen Doen!-klankbordgroep [ASSertief](#). Ervaringsdeskundigen (cliënten en familieleden) zijn gevraagd naar hun ervaringen rondom de transitie van Kinder- en Jeugd GGZ naar Volwassenen GGZ. Ook hebben we de top 5-stellingen uit de enquête Transitiepsychiatrie (zie ook [nieuwsbrief 3](#)) aan hen voorgelegd. We kunnen stellen dat de ervaringen uit deze klankbordgroep opvallend kunnen verschillen van die van zorgprofessionals. Vooral bij het voorleggen van stellingen werd dat duidelijk: ervaringsdeskundigen wensen meer aandacht voor het zelfstandig worden van jongeren, en voor psychosociale en maatschappelijke aspecten.

Hoewel de aanwezigheid van vaak uiteenlopende ontwikkelingsleeftijden binnen een jongere met autisme ook onder de focusgroepleden sterk speelt, is de behoefte voor het hanteren van de ontwikkelingsleeftijd in plaats van kalenderleeftijd als basis voor transitie minder overheersend. Ook behoefte aan meer specialistische voorzieningen komt minder naar voren. Verder valt op dat ervaringen van de ervaringsdeskundigen met betrekking tot de zorgtransitie veelal breder worden doorgetrokken. En wel naar algemene transitie die voorspelbaar zijn tijdens de levensloop (bijv. van basis- naar voortgezet onderwijs) en/of verschillende transitie die jongeren doormaken in zorg en andere domeinen (zoals werk, scholing, uitkering en dergelijke). Deze bevinding heeft ook geleid dat onze werkgroep zich verder wil richten op de weg die een kind/jongere met autisme door de zorg heen aflegt.

AnneLoes van Staa & Marieke Beltman, namens [Werkgroep Zorgtransitie](#)

ANDER NIEUWS

Terugkoppeling halfjaarlijkse bijeenkomst

Op donderdag 21 mei 2015 kwamen ruim vijftig deelnemers aan Samen Doen! bij elkaar in Utrecht voor de halfjaarlijkse bijeenkomst. Harald Miedema, lector Arbeid en Gezondheid aan de Hogeschool Rotterdam, hield een inspirerende lezing over het samenwerken in (tijdelijke) teams. Na een inleiding met theoretisch kader, besprak Harald aan de hand van praktijkvoorbeelden dilemma's en moeilijkheden waar (tijdelijke) teams mee te maken kunnen hebben, en deed suggesties voor een aanpak. Geïnspireerd door de lezing gingen de werkgroepen vervolgens apart aan de slag om verder te werken aan de eigen doelen van de werkgroepen. De volgende halfjaarlijkse bijeenkomst vindt plaats op 9 december 2015.

Klankbordgroep ASSertief

De klankbordgroep groeit gestaag. We zijn heel blij met de inmiddels 67 leden. De eerste activiteiten hebben plaatsgevonden. De werkgroep Zorgtransitie heeft een groepsinterview georganiseerd (zie voor meer informatie item 'Nieuws uit Werkgroep Zorgtransitie' in deze nieuwsbrief) en enkele deelnemers daarvan waren aanwezig bij de werkgroepvergadering tijdens de halfjaarlijkse bijeenkomst op 21 mei. Ook andere werkgroepen maken plannen om de komende tijd de klankbordgroep te benaderen. [Aanmelden](#) voor de klankbordgroep kan nog steeds. Bekijk [de leaflet](#) voor meer informatie.

EXTRA

- Te vaak onjuiste diagnose bij Autisme: Nog te vaak krijgen volwassenen met autisme eerst een verkeerde diagnose. Hierdoor duurt het langer voordat zij toegang krijgen tot de juiste hulpverlening en ondersteuning. De werkgroep 'Vanuit Autisme bekeken' doet voorstellen voor snellere en betere diagnostiek. [Het rapport](#) is op 3 juli 2015 aangeboden aan staatssecretaris Martin van Rijn (Volksgezondheid).
- In 2013 is door de Vereniging tot Bevordering der Tandheelkundige Gezondheid voor Gehandicapten (VBTGG) en de Nederlandse Vereniging voor Kindertandheelkunde (NVVK) de VBTGG/NVVK werkgroep 'Autismevriendelijke Tandheelkunde' ingesteld. Deze werkgroep is ook deelnemer aan Samen Doen! De werkgroep heeft onlangs een [nieuwe website](#) gelanceerd. De werkgroep hoopt partijen te trekken die willen helpen met het doen van onderzoek. De gewenste onderzoeksvragen zijn geformuleerd in [dit document](#).
- Nieuwsbrief autismenetwerk Zuid-Holland Zuid, [Juli 2015](#)
- Nieuwsbrief ZonMw Geestelijke Gezondheid, [Juli 2015](#)
- Nieuwsbrief ZonMw jeugd, [Juni 2015](#)

AGENDATIPS

- **Congres Autisme: transities in de sociale context**, woensdag 18 november 2015
Locatie: Isala Theater, Capelle aan den IJssel. Bekijk [het programma](#) en [meld u aan](#).
- Het Yulius autisme expertisecentrum organiseert in oktober een tweedaagse Masterclass Autisme en Seksualiteit. [Bekijk de website](#) voor meer informatie en aanmelden.

CONTACTGEGEVENS

- Ellen Hoogervorst, voorzitter
- Kirstin Greaves-Lord, inhoudelijk projectleider
- Barbara Brouwer, projectcoördinator
- Laura Mukrab, communicatieadviseur

Bereikbaar via: info@autisme-samendoen.nl en 088-4056155. Postadres: Dennenhout 1, 2994 GC Barendrecht.

[Meld u aan voor de nieuwsbrief](#)

